

HAKUILMOITUS

Valtionavustuksen hakeminen sote-rakennuudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun

KÄYTTÖTARKOITUS JA TAUSTA

Hallitus on käynnistänyt sote-uudistuksen valmistelun. Uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan, palveluiden kustannusten nousua hillitään ja niiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta lisätään.

Hallitusohjelmassa todetaan, että uudistus tarvitsee tuekseen toimivat tietojärjestelmä- ja tiedonhallintajärjestelmät sekä kattavan tietopohjan ja yhtenäisen tavan raportoida. Tietojärjestelmien yhteensovittaminen, ICT-valmistelu ja muu sote-kehittämistyön rahoitus turvataan siirtymävaiheen aikana.

Kesällä 2019 annetussa lisätalousarviossa uudelleen kohdennettiin edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-uudistuksen käyttämättä jääneet rahat. Määrärahaa jaetaan alueille valtionavustuksina **voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvaan vapaaehtoiseen alueelliseen yhteistyöhön ja yhteisen valmistelun tukemiseen enintään 120 miljoonaa euroa.**

Valmistelun rahoituksessa kyse ei siis ole tulevan sote-uudistuksen toimeenpanosta, vaan vapaaehtoisen alueellisen yhteistyön ja yhteisen valmistelun tukemisesta. Näissä hankkeissa voidaan jatkaa edellisellä vaalikaudella tehtyä valmistelua sekä alueen kuntien ja kuntayhtymien aloittamaa, välttämättömäksi osoittautunutta kehittämistyötä.

Sote-rakennuudistusta tukevista valtionavustuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella toiminnan tehostamisen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista (7/2020). Valtionavustusta voidaan myöntää usean kunnan yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

- palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen;
- palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan;
- palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn;
- palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen;
- tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen; tai muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Valtionavustushaku ja sen tavoitteet nivoutuvat yhteen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja sen valtionavustushaun kanssa. Tällä valtionavustuksella rahoitetaan kaikki Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan liittyvät digitaalisten palveluiden kehittämishankkeet.

Valtionavustus muodostuu kolmesta osa-alueesta:

1. Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
3. Toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla

Näiden lisäksi valtionavustusta voi hakea maakuntien yhteisille kehittämishankkeille osa-alueeseen 4 (Yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen), joka voi koostua osa-alueiden 1-3 sisällöistä ja tehtävistä. Tällöin hankehakemuksen tekee alueiden yhdessä

sopima organisaatio, joka tekee sen osana omaa hankehakemustaan. Hankehakemuksessa on kuvattava kunkin osallistuvan alueen rooli ja työpanos hankkeessa.

Kukin maakunta tekee vain yhden hankehakemuksen. Hankehakemuksen sisällä olevia osa-alueita arvioidaan kuitenkin erikseen. Valtionavustusta voidaan myöntää myös vain joillekin osa-alueille.

Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio (25 milj. euroa) jyvitetään alueille laskennallisesti. Muilta osin rahoitus perustuu alueen tilannekuvaan ja arvioituun tarpeeseen sekä hankehakemuksiin.

HAKEMINEN

Hakijana voi olla maakunnan alueelta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä. Avustuksen saaja voi olla myös maakunnan liitto, jos hanketta toteuttavat tahot näin sopivat.

Valtionavustusta voidaan myöntää vain yhdelle hankekokonaisuudelle kussakin maakunnassa. Maakuntaperusteisesta aluejaosta voidaan poiketa erillisen hakemuksen perusteella ja STM:n päätöksellä, jos tähän on erityinen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvä väestön tarpeiden kannalta perusteltu syy.

Hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku tulee olla vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta tai asetuksen 3 momentissa tarkoitetun erityisen syyn perusteella määritellyn muun alueen asukasluvusta.

Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä voi olla enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Hakuaika valtionavustuksiin alkaa 20.1.2020 ja päättyy 31.3.2020.

Avustusta haetaan täyttämällä sähköinen webropol-lomake, joka löytyy osoitteesta:

<https://link.webropolsurveys.com/S/DE6202C90828A0A8>.

Hakulomakkeeseen ja liitteisiin voi tutustua ennakkoon osoitteessa <https://soteuudistus.fi/valtionavustushaut>.

AVUSTUSPÄÄTÖKSET JA LISÄTIETOJA

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee avustuspäätökset keväällä 2020.

Avustusta koskeviin kysymyksiin vastaavat STM:ssä johtava asiantuntija

Kari Hakari, puh. 0295 163 642 ja erityisasiantuntija Antti Kuopila, puh. 0295 163 516 sekä digitalisaatioon liittyvissä kysymyksissä erityisasiantuntija Pilvi Rantanen, puh. 0295 163 591. Tek-

nisissä kysymyksissä suunnittelija Krista Björkroth, puh. 0295 163 403. STM:n sähköpostit: etunimi.sukunimi@stm.fi.